

**Toespraak door Mark Andries, kabinetschef van Vlaams
minister-president Geert Bourgeois**

Uitreiking eerste Industriana-labels

Leuven, 11 mei 2017

Het gesproken woord geldt

Mijnheer de voorzitter en leden van de Vlaamse Vereniging voor Industriële Archeologie,

Geachte genodigden,

En bovenal: geachte bijna Industriana-gelabelden,

Toen ik de vraag kreeg of ik bereid was om de eerste Industriana-labels uit te reiken, heb ik niet lang getwijfeld.

Industrieel erfgoed vormt een belangrijk onderdeel van het beschermde patrimonium van Vlaanderen.

Industrieel erfgoed is vaak niet alleen imposant van omvang

het geeft ons ook het historische besef mee dat Vlaanderen al 200 jaar hoge toppen scheert op technologisch en wetenschappelijk vlak.

Al in de 19de eeuw

toen de grote, luidruchtige, gemotoriseerde, geïndustrialiseerde technieken in gebruik werden genomen,

tot vandaag

als innovatieve regio waar vele wetenschappelijke en technologische doorbraken ontstaan.

Maar Vlaanderen is evenzeer een regio van hooggespecialiseerde ambachten en van bloeiende kmo's.

Terecht eren we dit verleden met een gedegen erfgoedbeleid voor de talloze industriële en ambachtelijke sites die onze deelstaat rijk is.

Onze wind- en watermolens,
onze steenkoolmijnen,
onze brouwerijen en stokerijen,
onze steenbakkerijen...

We kunnen er letterlijk niet naast kijken.

Het zijn vaak indrukwekkende constructies die hun impact hebben nagelaten in het straatbeeld én op onze geest.

Ze doen terugdenken aan een tijd dat er geen rem stond op een technologische revolutie die gepaard ging

met zwarte rook,

oorverdovend lawaai

en de geur van verbranding.

Vandaag zijn technologische vooruitgang en economische welvaart nog steeds aan de orde,

maar zijn de ongemakken die onze zintuigen ooit teisterden - gelukkig - niet meer van deze tijd.

Dames en heren,

Het is van belang dat we op een innovatieve manier omgaan met ons industrieel erfgoed.

Herbestemming is zo een manier.

Door in te zetten op herbestemming trachten wij in Vlaanderen industrieel erfgoed dat zijn praktisch en economisch nut verloren heeft of dat soms als zorgenkindje aan zijn lot is overgelaten, nieuw leven in te blazen.

Want vanbinnen is het vaak nog springlevend en zit het boordevol unieke, vaak vergeten erfgoedwaarden.

Ook industrieel erfgoed popelt van ongeduld om weer een dagelijkse rol te spelen in een samenleving en zijn rijke verleden te delen met de bevolking.

Het erfgoed behoudt zijn vertrouwde rol in het straatbeeld en het dagelijks leven van de mensen, zij het dan met een andere functie.

We zien in heel Vlaanderen dat dit soort erfgoed een nieuwe plaats krijgt in de maatschappij als plek om te wonen, te werken of samen te komen voor culturele activiteiten.

Zo worden iconische locaties,

die vaak als werkplek de herinneringen van vele mensen vormgegeven hebben,

ingezet om opnieuw een maatschappelijke rol te gaan vervullen.

Hier,

in brouwerij De Hoorn,

in de bakermat van 'de Stella',

waar in 1926 voor het eerst het wereldberoemde bier van lage gisting gebrouwen werd,

is het niet anders gegaan.

Een door de evolutie in onbruik geraakte brouwerij, met perfect bewaarde monumentale brouwzaal, die tot de vezels van het bestaan van de Leuvenaars behoort.

Zeven van die Leuvenaars staken de koppen bij elkaar, kochten de brouwerij en enkele jaren laten herrees De Hoorn als plek waar het goed vertoeven is om te eten, te werken en gezellig samen te zijn. Met een pintje erbij, uiteraard.

Dat brengt mij, dames en heren, bij Genius Loci, het Europees project dat zich inzet voor behoud en ontsluiting van industrieel en technisch erfgoed van kmo's.

Zoals de voorzitter als zei, is binnen het Genius Loci-project het Industriana-label ontstaan.

Het logo wordt uitgereikt aan sites die een voorbeeldfunctie hebben op het vlak van industriële erfgoedzorg in heel Europa.

Specifiek gaat het over sites die hun oorsprong hebben

in de textielnijverheid,

de baksteenproductie

en, laatst maar niet het minst,

de productie van bier en gestookte dranken.

Allemaal sectoren waarin wij Vlamingen historisch gezien - en nog altijd - goed thuis zijn.

Het zal u dan ook niet verbazen dat Vlaanderen met maar liefst 17 sites op deze lijst staat. 12 sites hebben te maken met alcoholproductie, waarmee ik helemaal niets suggereer...

17 Vlaamse sites, 1 Brusselse, twee Waalse, en twee grensoverschrijdende

- 1 met Luxemburg
- en 1 met Noord-Frankrijk (jeneverstokerij van Wambrechies bij Rijsel met Vlaamse wortels)

mogen dit mooi ontworpen label met QR-code aan hun voordeur hangen.

Het zal voorbijgangers in staat stellen om met hun slimme telefoon informatie op te vragen over de geschiedenis van de historische plek waar ze zich op dat moment bevinden.

Overall in Europa waar je dit logo ziet opduiken, mag je ervan uitgaan dat het de moeite waard is om je smartphone boven te halen en te beginnen lezen. Of beter nog, binnen te gaan en het erfgoed met eigen ogen, oren en neus te ervaren.

Dames en heren,

Het is met veel genoegen dat ik de eerste 22 Industriana-labels mag uitreiken.

Ik wil ieder van u van harte feliciteren met het keurmerk en mijn waardering uitdrukken voor uw inspanningen om ons industrieel erfgoed in stand te houden en te ontsluiten.

Mijn dank en waardering gaat ook uit naar de Vlaamse Vereniging voor Industriële Archeologie die zich al sinds 1978 onvermoeibaar inzet voor ons industrieel en technisch erfgoed.